

KĀ LASĪT PSALMUS

"Pēc tam Viņš tiem sacīja:
"Šie ir tie Vārdi, ko Es jums
Esmu sacījis, vēl pie jums
būdams, ka visam bija notikt,
kas par Mani rakstīts Mozus
bauslībā, praviešos un
dziesmās." Tad Viņš tiem
saprašanu atdarīja, ka tie
Rakstus saprata"

(Lūka 24:44,45)

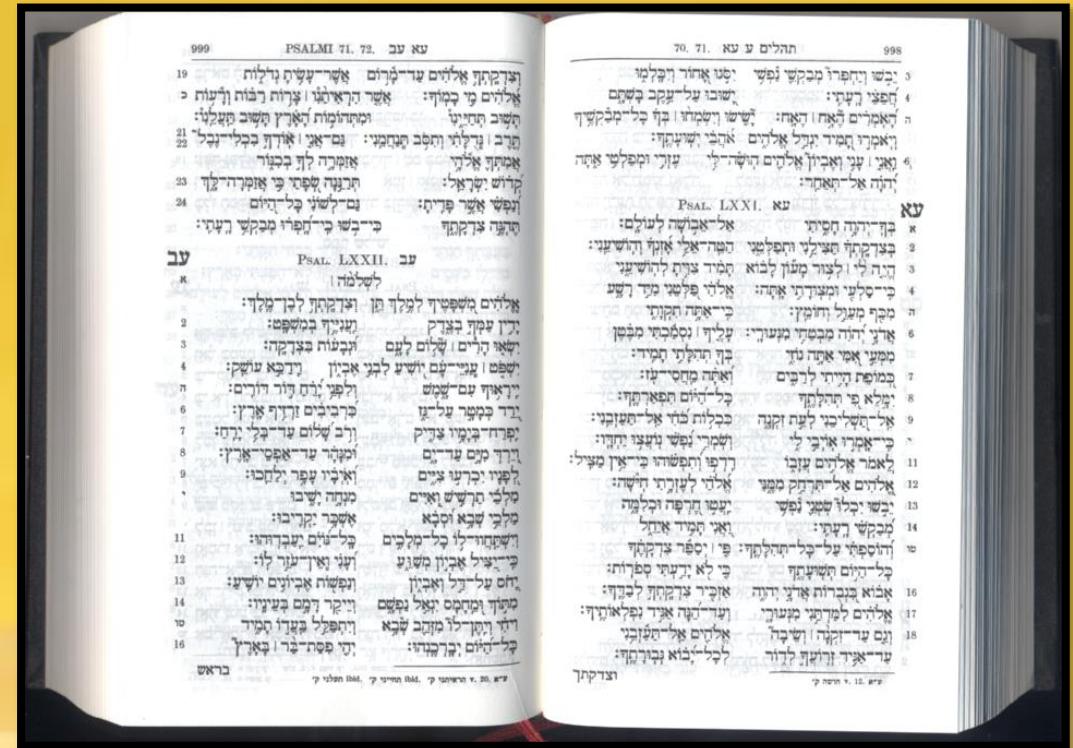

Kā lasīt Psalmus? Psalmu grāmatu vajadzētu lasīt, paturot prātā, ka tā ir savdabīga grāmata daudzos aspektos.

Atšķirībā no pārējām Bībeles grāmatām to rakstīja dažādi autori, dažādos laikos un dažādos apstākļos: no Mozus līdz atgriešanās laikam no Bībeles trimdas.

Tā aptver tik dažādas tēmas un stilus kā slavēšana, apraudāšana, vaimanāšana, vēsture...

Galvenokārt mums jāpatur prātā, ka tā ir iedvesmota grāmata, kurā Svētais Gars runā tieši uz mums.

Dziesmu grāmata

Autori un viņu pieredze

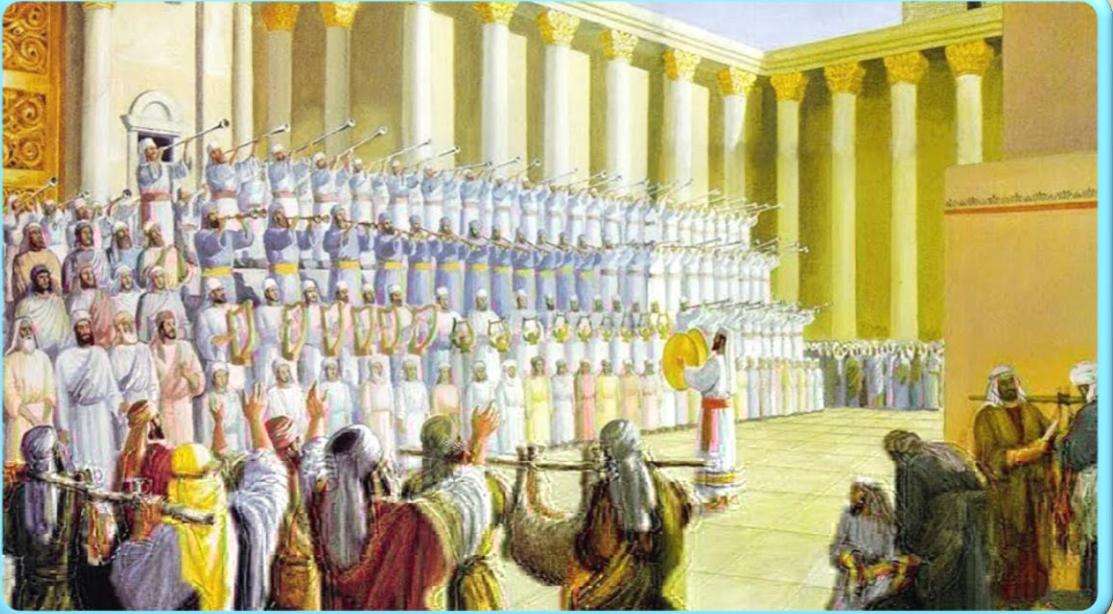
Tēma un stils

Lūgšanu grāmata

Tās galvenais Varonis: Dievs

DZIESMU GRĀMATA

"Toreiz tanī dienā Dāvids pirmo reizi deva Asafam un viņa brāļiem šo dziesmu, lai pateiktos Tam Kungam:" (1.Laiku 16:7)

Dažas no tām tika izmantotas īpašos gadījumos:

Sabata
dievkalpojumu
laikā (Ps. 92).

Gadskārtu svētku un jaunā
mēneša svētceļojumu laikā
("Ēģiptes *hallel*" Ps. 113-118
un "lielais *hallel*" Ps. 136).

Grāmatas nosaukums cēlies no grieķu vārda *Psalmói* (dziesmas, kas dziedātas mūzikas pavadījumā), kas ir grāmatas nosaukums Septuagintā (LXX). Ebreju valodā tā ir *Tehillim* (slavas vārdi).

Psalmi tika izmantoti kā himnas, ko dziedāja dievkalpojuma laikā Templī un sinagogās.

Vairāku psalmu pārrakstīšanā ir atsauces uz instrumentiem, melodijām un kora vadītājiem (piemēram, Ps. 9; 45; 88).

Arī kristīgā baznīca pieņēma Psalmu grāmatu kā dievkalpojuma dziesmu grāmatu (Kol.3:16; Ef.5:19).

AUTORI UN VIŅU PIEREDZE

"Dāvida psalms, kad viņš bēga no sava dēla Absaloma"
(pārrakstīts 3.Psalms).

Lielāko daļu psalmu sarakstīja Dāvids (2.Sm. 23:1). Citi
autori bija:

Asafs un viņa bērni (50, 73-83)

Koraha dēli (42, 44-47, 49, 84-85, 88)

Ezrahietis Hemans (88, kā līdzautors)

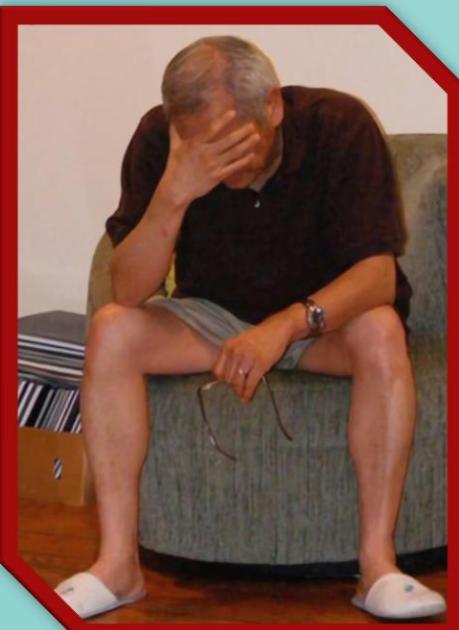
Ezrahietis Etans (89)

Salamans (72, 127)

Mozus (90)

Daudzi psalmi atklāj to autoru personīgo pieredzi (līdzīgi kā mums):

- ◆ Grūtības
- ◆ Šaubas un ciešanas
- ◆ Dievišķas piedošanas pieredze
- ◆ Prieki
- ◆ Nodošanās, pateicība Dievam par uzticību, mīlestību
- ◆ Cerība uz Dievu
- ◆ Paļāvība uz Dieva apsolījumiem
- ◆ Liecība par atpirkšanu
- ◆ Sauciens pēc glābšanas

TĒMA UN STILS

"Debesis daudzina Dieva godu, un izplatījums izteic Viņa roku darbu." (Ps.19:2)

Psalmos ir ietvertas visdažādākās tēmas, kas aptver visu cilvēka pieredzi un viņa attiecības ar Dievu:

- ➡ Himnas, kurās Dievu slavē kā Radītāju, Valdnieku un Tiesnesi
- ➡ Pateicības Psalmi par Dieva bagātīgajām svētībām
- ➡ Žēlošanās, lūdzot Dievu atbrīvot no problēmām
- ➡ Gudrības Psalmi ar norādījumiem praktiskai dzīvei
- ➡ Ķēnišķīgie Psalmi, kas norāda uz Kristu kā Ķēniņu un Atbrīvotāju
- ➡ Vēsturiskie Psalmi, kas pārskata Izraēla tautas pagātnes vēsturi un Dieva uzticību tai

Tie ir rakstīti dzejas formā. Ebreju dzeja atšķiras no Rietumu dzejas. Daži no tās stiliem ir:

Paralēlisms

Simetriski apvienoti vārdi, frāzes vai domas, atkārtojot vai pretstatot kādu domu.

"Kad es redzu **Tavas debesis**, Tavu roku darbu, mēnesi un zvaigznes, ko Tu Esi radījis" (Ps.8:4)

Attēlojot

Izmantojot tēlainu valodu

"Upes, lai plaukšķina, kalni lai gavilē visnota!" (Ps.98:8)

Merisms

Izsaka domu, izmantojot kontrastējošas daļas

"Kungs Dievs, mans Pestītājs, caurām **dienām** un **naktīm** es Tevi piesaucu" (Ps.88:2)

Vārdu spēles

Viņi izmanto vārdus ar līdzīgām skaņām, lai uzsvērtu kādu vēstījumu. Psalma 96:5 ir vārdu spēle starp *elohim* (dieviem) un *elilim* (elkiem).

"Padiesi, visi tautu **dievi** taču **ir elki**, bet Tas Kungs ir radījis debesis" (Ps.96:5)

LŪGŠANU GRĀMATA

“Klaus, ak, Kungs, manu lūgšanu, ḥem vērā manas sirds lūgšanas balsi pēc Savas patiesības un uzklausi mani pēc Savas taisnības!” (Ps.143:1)

Psalmists vēršas pie Dieva lūgšanā personīgi: “Uzklausi manus vārdus, Kungs, ḥem vērā manas nopūtas!” (Ps.5:2).

Caur Psalmiem Dievs un cilvēks spilgti sadarbojas. Lūdzot un slavējot cilvēks - Svētā Gara iedvesmots – atklāj savu cerību, bailes, dusmas, skumjas un sāpes. Jūtas var atklāt apstākļus, reliģiju, etnisko piederību vai lasītāja dzimumu. Mēs visi vienā vai otrā brīdī varam piedzīvot Psalma saturu.

Šajās lūgšanās varam saskatīt tiešu Dieva Gara klātbūtni un darbību. "Un šie ir [...] Dāvida, Isaja dēla, vārdi. "Tā Kunga Gars runā ar manu muti, un Viņa Vārds ir uz manas mēles." (2.Sam.23:1-2).

Mūs iedrošina un dod cerību, ka Dievs uzklausa lūgšanas: "Dievs mani patiesi ir klausījis, ir ḥēmis vērā manas lūgšanas." (Ps./66:19).

TĀS GALVENAIS VARONIS: DIEVS

"Tad mēs priecāsimies par Tavu uzvaru un pacelsim karogus sava Dieva Vārdā. Lai Tas Kungs piepilda visas tavas lūgšanas!" (Ps.20:6)

Tāpat kā psalmista dzīvē, Dievam ir jābūt mūsu dzīves centrā, un mēs zinām, ka varam paļauties uz Viņu visā.

Ps. 16:8 **Viņš vienmēr ir mūsu domās**

Ps. 44:8 **Mēs slavējam Viņu un slavējam Viņu visu laiku**

Ps. 46:2 **Viņš ir mūsu patvēruma un stiprums**

Ps. 47:2 **Mēs viņu slavējam sveicam, ar prieku**

Ps. 57:2 **Mēs saucam uz Viņu, meklējot Viņa labvēlību**

Ps. 62:9 **Mēs atveram Viņam savas sirdis**

Ps. 82:8 **Mēs lūdzam pēc Viņa taisnības**

Ps. 121:7 **Mēs zinām, ka Viņš pasargā mūs no visa ļauna**

Pateicoties Psalmiem, mēs zinām, ka Dievs mūs dzird, pat ja mēs Viņu neredzam, un atbild uz mūsu lūgšanām īstajā laikā (Ps .3:4; 10:1; 20:5-6).

Dievs ir Savā svētnīcā, bet Viņš ir arī man blakus (Ps. 11:4; 23:4). Viņa klātbūtnē mēs varam būt pārliecināti un droši (Ps.119:58).

“Dāvida psalmi aptver visas dzīves gājuma pakāpes, sākot ar dziļu vainas apziņu un sevis nosodīšanu, līdz visaugstākajai ticībai un pilnīgākajai savienībai ar Dievu. Viņa dzīves stāsts rāda, ka grēks var atnest tikai kaunu un sāpes, bet Dieva mīlestība spēj aizsniegt vislielākos dziļumus un ticībā var pacelt grēkus nožēlojošo dvēseli, lai tā atkal kļūtu par Dieva bērnu. Starp visiem apgalvojumiem, kas ietverti Dieva Vārdā, šis dzīves stāsts sniedz vienu no visspēcīgākajām liecībām par uzticību, taisnību un Dieva žēlastības derību.”

E. G. V. (Sentēvi un pravieši, lpp. 745)